

13 Φεβρουαρίου, 1989

(ΜΑΛΑΧΤΟΣ, ΠΙΚΗΣ, ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ, Διστές)

ΧΑΣΑΝ ΑΧΜΕΤ ΟΥΖΟΥΝ ΚΑΙ ΑΛΛΟΙ,

Εφεσεσίοντες,

ν:

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ,

Εφεσίβλητης.

(Ποινικές Εφέσεις 4940-4946).

-
- 5 Έφεση — Διάταγμα δημεύσεως σκάφους, στο οποίο ανευρέθησαν τα ναρκωτικά, για την κατοχήν των οποίων καταδικάσθηκαν οι εφεσεσίοντες — Σκάφος ανήκε σε τρίτο πρόσωπο — Έφεση από τους καταδικασθέντες στρεφόμενη μόνον εναντίον του διατάγματος — Άνευ αντικειμένου ως προς τους συγκεκριμένους εφεσεσίοντες — Το θέμα, εάν ο τρίτος ιδιοκτήτης, θα μπορούσε να ασκήσει ο ίδιος έφεση, παραμένει ανοικτόν — Η έφεση απορρίπτεται.
- 10 Ποινή — Δήμευση — Είναι μορφή ποινής — Γι' αυτό πρέπει να είναι ανάλογη με την βαρύτητα του εγκλήματος — (Σύνταγμα, Άρθρο 12.3) — Δήμευση σκάφους χρησιμοποιηθέντος για την μεταφορά ναρκωτικών — Δικαιολογημένη.
- 15 Σύνταγματικό Δίκαιο — Ποινή — Δεν πρέπει να είναι δυσανάλογη με την βαρύτητα του εγκλήματος — Σύνταγμα, Άρθρο 12.3 — Η δήμευση είναι ποινή — Συνεπώς υπάγεται στον εν λόγω κανόνα.
- 20 Ναρκωτικά — Ο περί Ναρκωτικών Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών Νόμος, 1977 (Νόμος 29/77), άρθρο 31 — Διακριτική ευχέρεια κατασχέσεως αντικειμένου σχετιζομένου με έγκλημα δυνάμει του νόμου αυτού — Ευχέρεια τρίτου διεκδικούντος το αντικείμενο να ακουστεί — Στην περίπτωση αυτή ο ιδιοκτήτης του σκάφους, στο οποίο θρέθηκαν τα ναρκωτικά, για την κατοχή των οποίων καταδικάσθηκαν οι εφεσεσίοντες, ακούστηκε μέσον συνηγόρου, αλλά ο ίδιος παρέμεινε εκτός Κύπρου — Το δικαίωμα ακροάσεως περιλαμβάνει και
- 25 δικαίωμα προσαγωγής μαρτυρίας — Δεν υπάρχουν στοι-

χεία, που να δικαιολογούν ανατροπήν του διατάγματος κατασχέσεως.

Τα γεγονότα, αλλά και οι νομικές αρχές, που αναλύθηκαν από το Ανώτατο Δικαστήριο στην υπόθεση αυτή σκιαγραφούνται ικανοποιητικά στις πιο πάνω περιληπτικές σημειώσεις. 5

Η έφεση απορρίπτεται.

Αναφερόμενες αποφάσεις:

Attorney - General v. Pouris and others (1979) 2 C.L.R. 15. 10
Sarmallis and Another v. The Police (1984) 2 C.L.R. 28.

Εφέσεις εναντίον διατάγματος δημεύσεως του σκάφους.

Εφέσεις εναντίον διατάγματος για κατάσχεση του σκάφους, στο οποίο ανευρέθηκαν ναρκωτικά, από τον Χασάν Αχμέτ Ούζουν και άλλους οι οποίοι καταδικάστηκαν από το Κακουργιοδικείο Αμμοχώστου για το αδίκημα κατοχής ρητίνης καννάβης με πρόθεση τη διάθεση σε τρίτους κατά παράβαση των άρθρων 2, 3, 6(1)(3), 30 και 31 του Περί Ναρκωτικών Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών Νόμου, 1977 (Νόμος 29/77) και στους οποίους επιβλήθηκε από τον Πρ. Επ. Δικ. Νικήτα, τον Αν. Επ. Δικ. Λαούτα και τον Επ. Δικ. Γ. Νικολάου, φυλάκιση τριών ετών και επιπρόσθετα διατάχθηκε η κατάσχεση του σκάφους. 15

Ε. Ευσταθίου και Κ. Καμένος, για τους εφεσείοντες. 20

Α. Μ. Αγγελίδης, Ανώτερος Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για την εφεσίβλητη. 25

ΜΑΛΑΧΤΟΣ Δ.: Την απόφαση του Δικαστηρίου θα δώσει ο αδελφός Δικαστής κ. Πίκης.

ΠΙΚΗΣ Δ.: Το Κακουργιοδικείο Αμμοχώστου καταδίκασε τους επτά εφεσείοντες σε ποινές φυλακίσεως τριών και τεσσάρων χρόνων για την κατοχή με πρόθεση τη διάθεση σε τρίτους μεγάλης ποσότητας ρητίνης καννάβης. Επίσης διέταξε τη δήμευση του σκάφους στο οποίο ανευρέθηκαν τα ναρκωτικά. Η σύλληψη διενεργήθηκε στα ανοικτά του Ακρωτηρίου Γκρέκο. 30

Η έφεση δε στρέφεται εναντίον της ποινής, που είχε επιβληθεί στους εφεσείοντες, αλλά εναντίον του διατάγματος 35

- κατασχέσεως του σκάφους. Όπως διευκρίνησε ο συνήγορος των εφεσείοντων, παρόλο που η έφεση δεν αφορά την ποινή που είχε επιβληθεί στους εφεσίοντες, η έφεση έγινε εξ ονόματος τους για να αντιμετωπιστεί το διαδικαστικό κενό,
- 5 που υπάρχει στη νομοθεσία, δηλαδή η έλλειψη ένδικου μέσου για την υποβολή εφέσεως εκ μέρους τρίτου προσώπου, που επηρεάζεται από το διάταγμα δημεύσεως.

Ο κ. Αγγελίδης υποστήριξε ότι η έφεση είναι αντικανονική, διότι -

- 10 (α) δεν αφορά τους εφεσείοντες και αν ακόμα υποτεθεί ότι εγείρει προς συζήτηση την εγκυρότητα του διατάγματος,
- (β) είναι ανεδαφική επειδή ο Νόμος Περί Ποινικής Δικονομίας, Κεφ. 155, δεν παρέχει δικαίωμα εφέσεως σε πρόσωπο άλλο από κατηγορούμενο ο οποίος έχει καταδικαστεί από ποινικό δικαστήριο.
- 15

- Το άρθρο 25(2) παρέχει δικαίωμα εφέσεως εναντίον τόσο της καταδίκης όσο και της ποινής η οποία επιβάλλεται από ποινικό δικαστήριο. Δεν υπάρχει περιορισμός στους λόγους εφέσεως. Η άσκηση του δικαιώματος υπόκειται στις πρόνοιες του Περί Ποινικής Δικονομίας Νόμου, Κεφ. 20 155. Το δικαίωμα για έφεση στις περιπτώσεις που δεν προβλέπονται ρητά από το άρθρο 25(2), επίσης εξαρτάται από τις πρόνοιες του Κεφ. 155 (βλέπε *Γενικός Εισαγγελέας ν. Ππουρή και Άλλων*.*
- 25

- Το δικαίωμα εφέσεως που παρέχει το άρθρο 135 του Κεφ. 155 περιορίζεται σε πρόσωπα τα οποία έχουν καταδικαστεί και τους έχει επιβληθεί ποινή μετά από την παραδοχή τους στο αδίκημα. Οι διατάξεις εξάλλου του άρθρου 170 του 30 Κεφ. 155 σχετίζονται με τη διάθεση περιουσίας η οποία έχει κατασχεθεί από την αστυνομία και προβλέπουν για διαδικασία άλλη από έφεση που δεν μας αφορά.

- Το άρθρο 31 του *Περί Ναρκωτικών Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών Νόμου* (Ν 29/77) παρέχει διακριτική ευχέρεια σε ποινικό δικαστήριο το οποίο επιλαμβάνεται υποθέσεων ναρκωτικών να διατάξει, μετά την καταδίκη του κατη-
- 35

*2 Α.Α.Δ. 15.

γορουμένου, την κατάσχεση αντικειμένου που κατά την κρίση του Δικαστηρίου σχετίζεται με τη διάπραξη του αδικήματος. Ταυτόχρονα, παρέχεται η ευχέρεια σε τρίτον ο οποίος διεκδικεί την κυριότητα του πράγματος να ακουστεί από το Δικαστήριο πριν αποφασιστεί η διάθεσή του. Στα 5
πλαίσια αυτής της εξουσίας το Δικαστήριο άκουσε τον κ. Ευσταθίου εκ μέρους του προσώπου που διεκδικούσε την ιδιοκτησία του σκάφους. Το πρόσωπο αυτό ονομάζεται Said, είναι Λιβάνιος στην καταγωγή, και αγνώστου διαμονής. Κατά το χρόνο διαπράξεως του αδικήματος, όπως και 10
κατά το χρόνο της δίκης, ο Said παρέμεινε εκτός της κυπριακής επικράτειας. Μακριά από την Κύπρο έμεινε επίσης και το πρόσωπο το οποίο κατονομάστηκε ως ο οργανωτής της μεταφοράς των ναρκωτικών στην Κύπρο, ο ιθύνων νους του εγκλήματος. Είναι σε αυτό το πρόσωπο που ο 15
Said όπως έγινε ισχυρισμός μέσω του δικηγόρου του, ενοίκιασε το σκάφος του εκτοπίσματος 500 τόννων, αξίας σαράντα περίπου χιλιάδων λιρών, με το οποίο είχαν μεταφερθεί τα ναρκωτικά στην Κύπρο. Θέση του ήταν ότι η ενοίκιαση έγινε για σκοπούς άλλους από τη μεταφορά ναρκωτικών και ότι η μεταφορά των ναρκωτικών έγινε κατά 20
παράβαση της συμφωνίας αυτής.

Η έφεση είναι άνευ περιεχομένου αναφορικά με τους εφεσείοντες διότι δεν προσβάλλεται κανένα μέρος της αποφάσεως που τους αφορά. Αφήνουμε ανοικτό το θέμα κατά 25
πόσο πρόσωπο άλλο από τον κατηγορούμενο που διεκδικεί την κυριότητα αντικειμένου που σχετίζεται με τη διάπραξη εγκλήματος εναντίον των διατάξεων του Νόμου 29/77 έχει δικαίωμα εφέσεως εναντίον διατάγματος δημεύσεως. Το θέμα δεν έχει συζητηθεί διεξοδικά ούτε εγείρεται 30
άμεσα για απόφαση δεδομένου ότι ο Said δεν υπέβαλε έφεση. Και αν ακόμα εδεχόμεθα ότι κατά τον έμμεσο τρόπο που έχουμε διαγράψει πιο πάνω έχει αμφισβητηθεί η εγκυρότητα του διατάγματος κατασχέσεως, η έφεση θα είχε ως 35
κατάληξη και πάλι την απόρριψη της για τους λόγους που επεξηγούμε πιο κάτω:-

1. Ο Σαϊντ δεν έθεσε κανένα στοιχείο ενώπιον του Κακούργιοδικείου που να δικαιολογεί απόκλιση από τα ευρήματα του Δικαστηρίου ως προς τη χρήση του σκάφους για τη 40
διάπραξη του εγκλήματος. Ούτε ο ίδιος ούτε κανένας άλλος έδωσε μαρτυρία που να δημιουργεί αμφιβολίες ως προς τα συμπεράσματα του Δικαστηρίου. Το δικαίωμα ακροάσεως

που προβλέπει το άρθρο 31(2) περιλαμβάνει και την κατάθεση μαρτυρίας προς θεμελίωση γεγονότων άλλων από εκείνα τα οποία απετέλεσαν θέμα μαρτυρίας κατά τη δίκη. Στην προκειμένη περίπτωση τα γεγονότα που περιστοιχίζονται τις συνθήκες ενοικιάσεως και χρήσεως του σκάφους δεν απετέλεσαν θέμα αποδείξεως κατά τη δίκη.

Η αρχή την οποία είχε επικαλεσθεί ο κ. Ευσταθίου, η οποία επεξηγείται στο Σύγγραμμα «ΠΟΙΝΙΚΗ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ» σ. 86, δε μπορεί να τύχει εφαρμογής στην παρούσα υπόθεση. Σύμφωνα με την αρχή αυτή, οποτεδήποτε κατηγορούμενος παραδέχεται ενοχή, αλλά αμφισβητεί μέρος των γεγονότων επί των οποίων βασίζεται η κατηγορούσα αρχή, και τα οποία δεν αντιστρατεύονται την παραδοχή, η απόδειξή τους βαρύνει την κατηγορούσα αρχή με βάση το επίπεδο αποδείξεως που απαιτείται στις ποινικές υποθέσεις δηλαδή πέραν λογικής αμφιβολίας. Στην υπόθεση η οποία κρίνεται, ο Said δεν ήταν ένας από τους κατηγορούμενους, και εναπόκειταν στον ίδιο να καταθέσει ενώπιον του Δικαστηρίου μαρτυρία η οποία θα έριπτε φως στις συνθήκες κάτω από τις οποίες το σκάφος του χρησιμοποιήθηκε από τρίτους για τη μεταφορά ναρκωτικών.

2. Η έκδοση διατάγματος δημεύσεως αποτελεί μορφή ποινής και όπως κάθε ποινή, πρέπει να είναι, βάσει του άρθρου 12.3 του Συντάγματος, ανάλογη με τη βαρύτητα του αδικήματος. Η επιβολή της πρέπει να δικαιολογείται από τα περιστατικά της υποθέσεως. Η αρχή αυτή αναγνωρίστηκε ρητά στην υπόθεση *Σαρμαλλής και Άλλος ν. Αστυνομίας** στην οποία είχε αναφερθεί ο κ. Ευσταθίου. Η δήμευση του σκάφους το οποίο χρησιμοποιείται για τη διαμετακόμιση ναρκωτικών αποτελεί αναμφίβολα δραστικό μέτρο, αναγκαίο όμως για την αποτελεσματικότητα της καταπολέμησης της μάστιγας των ναρκωτικών. Χωρίς την ευχερή χρήση μεταφορικών μέσων η χρήση και διάδοση των ναρκωτικών θα επεριοριζετο αισθητά. Η δήμευση του σκάφους είναι θέμα το οποίο ανάγεται στη διακριτική ευχέρεια του πρωτόδικου Δικαστηρίου. Η επιβολή της ποινής αυτής ήταν κάτω από τις περιστάσεις της υποθέσεως δικαιολογημένη. Θα υπήρχε πεδίο για το Εφετείο να παρέμβει μόνο αν ο Said έδινε μαρτυρία η οποία κατεδείκνυε ότι το σκάφος

* (1984) 2 Α Α.Δ. 28.

χρησιμοποιήθηκε για τη μεταφορά ναρκωτικών παρά τη μέριμνα και επιμέλεια του για τη χρήση του σκάφους από τον φερόμενο ενοικιαστή για αποκλειστικά νόμιμους σκοπούς.

Το συμπέρασμα του Κακουργιοδικείου ότι «δεν τέθηκε τίποτε ενώπιον μας που να δείχνει λόγο γιατί το Δικαστήριο να μη εκδώσει τέτοιο διάταγμα» ήταν, κάτω από τις περιστάσεις της υποθέσεως, αναπόφευκτο.

5

Η έφεση απορρίπτεται.